



بیست و هفتمین کنفرانس اپتیک و فوتونیک ایران و سیزدهمین کنفرانس مهندسی و فناوری فوتونیک ایران، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.  
۱۴-۱۶ بهمن ۱۳۹۹



کد مقاله : A-۱۰-۲۵۵۸-۱

## بهبود عملکرد و بررسی عمق کانونی فرالنز دی الکتریک با فراتم‌های صلیبی شکل

الهه بازوبند<sup>۱</sup>، مهديه هاشمی<sup>۱</sup> و فاطمه بازوبند<sup>۱</sup>

<sup>۱</sup>گروه فیزیک- دانشکده علوم پایه - دانشگاه فسا- ایران

<sup>۲</sup>دانشگاه جامع علمی کاربردی منطقه ویژه پارس جنوب- عسلویه- ایران

با توجه به کاربرد عمده فراسطوح با ابعاد کوچک در کانونی کردن نور فرودی، در این مقاله بررسی تعداد حداقلی از فراتم‌ها جهت تشکیل کانون در محل مناسب و با شدت مورد قبول انجام شده است. فراتم‌های بکار رفته در فرالنز پیشنهادی این مقاله از جنس سیلیکون و به شکل صلیب بوده که پوشش فازی کامل  $\pi$  تا  $2\pi$  را فراهم می‌سازند. از نتایج شبیه سازی دیده می‌شود که در طراحی فرالنزی با فاصله کانونی  $15\lambda$ ، حداقل روزنه عددی  $0.68$  جهت داشتن کانونی با کیفیت مورد نیاز می‌باشد. پس از یافتن تعداد فراتم‌های مورد نیاز جهت کانونی کردن موثر نور، شاهد عمق کانون بیشتر برای فواصل کانونی بزرگتر نیز خواهیم بود.

کلید واژه- فراتم، فرالنز، فاصله کانونی، روزنه عددی، عمق کانونی

## Focusing improvement and depth of focus investigation of a dielectric Metalens with cross-shaped metaatoms

Elahe Bazouband<sup>1,2</sup>, Mahdiah Hashemi<sup>1</sup>, and Fatemeh Bazouband<sup>1</sup>

<sup>1</sup>Department of Physics, College of Science, Fasa University, Fasa 74617-81189, Iran

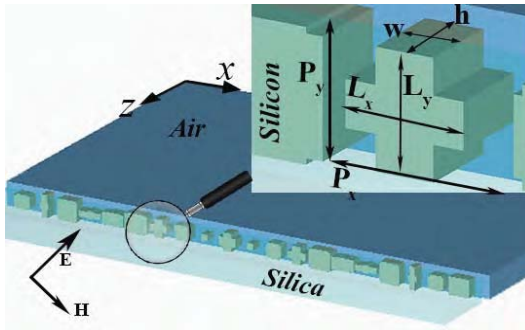
<sup>2</sup>Pars Especial Economic Zone University of Applied Science, Asaluye, Iran

elahe.bazouband.68@gmail.com

Considering the wide range applications of small metasurfaces in light focusing, in this paper effect of the included number of metaatoms and consequently metalens's diameter on the focusing quality is considered. The results indicate that the number of metaatoms cannot be less than that is required to focus the incident light in a suitable place with an acceptable intensity. Metaatoms that are used in our proposed metalens in this paper are silicon cross-shaped on a silica substrate that provide a complete phase coverage between  $0$  to  $2\pi$ . Simulation results show that for the designed metalens with focal length of  $15\lambda$ , the least numerical aperture value of  $0.68$  is required to have an acceptable quality of the focal spot. Using the required number of metaatoms, effect of the focal length on the focal depth is also studied. It is observed that for larger focal lengths, the focal depth will be longer.

Keywords: Metaatom, Metalens, Focal distance, Numerical aperture, Depth of focus

ساخته شده است. نور فرودی با طول موج  $\lambda = 700 \text{ nm}$  از سمت زیرلایه سیلیکا با میدان الکتریکی قطبیده در راستای X فراتم های سیلیکونی را روشن کرده و سپس در خلا انتشار پیدا می کند. ضریب شکست موثر فراتمها نه تنها به ضریب شکست مواد سازنده آنها بلکه به ابعاد و هندسه آنها نیز وابسته است. در این مقاله، فراتم های سیلیکونی با دوره تناوب  $P_x = P_y = 360 \text{ nm}$ ، ارتفاع  $h = 200 \text{ nm}$  و  $w = 180 \text{ nm}$  انتخاب شده اند. جهت دستیابی به کنترل کامل فاز و دامنه نور فرودی طول صلیب در راستای X و Y ( $L_x$  و  $L_y$ ) را در محدوده 90 تا  $350 \text{ nm}$  و در بازه های  $3 \text{ nm}$  تغییر



شکل ۱: نمای کلی ساختار فرالنز

داده و فاز و دامنه میدان الکتریکی در راستای قطبش فرودی را ثبت نموده ایم. جهت محاسبه فاز و دامنه نور عبوری در شبیه سازی، فراتم ها در راستای X و Y تکرار می شوند. بررسی نمودار توزیع میدان در فراتم ها حاکی از برانگیزش موثر دوقطبی و چهارقطبی های الکتریکی و مغناطیسی در آنها می باشد که شرط لازم پوشش کامل فازی توسط فراتم ها است. چینش فراتم ها در کنار یکدیگر و در راستای X براساس رابطه فازی هایپربولیک عدسی همگرا:

$$\varphi(x) = \frac{2\pi}{\lambda} \left( \sqrt{(x^2 + f^2)} - f \right) \quad (1)$$

تأثیر قطر فرالنز بر کیفیت کانون

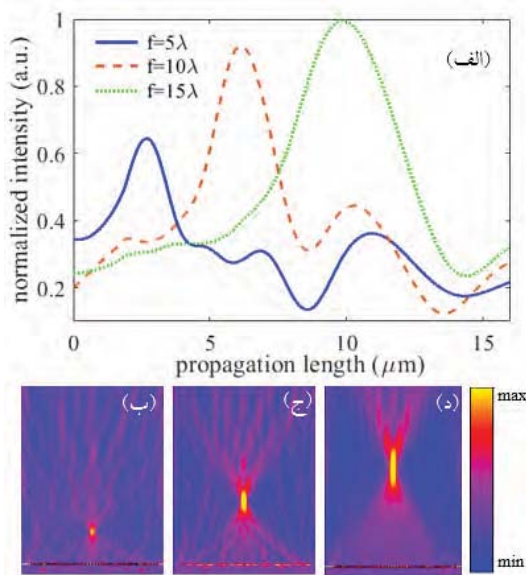
انجام می شود [4]. اتم های چیده شده در ساختار فرالنز در راستای Y تکرار شده و در راستای X از طرفین توسط سطوح مرزی خاتمه می یابند.

## مقدمه

ابعاد کوچک و طیف گسترده طول موج کاری فرامواد، این ساختارهای مصنوعی را به قطعاتی مناسب برای کنترل جبهه موج امواج الکترومغناطیسی تبدیل کرده است [1]. فراسطوح، چیدمان دوبعدی از فرامواد می باشند که ضخامت آنها از طول موج نور فرودی کوچکتر می باشد [2]. اجزای سازنده فراسطوح، فراتمها می باشند که به واسطه تحریک دوقطبی های الکتریکی و مغناطیسی در آنها فاز، دامنه و قطبش موج الکترومغناطیسی فرودی را تحت تاثیر قرار می دهند. فراتم های دی الکتریک با توجه به مقاومت اهمی پایین آنها گزینه مناسبی جهت کنترل جبهه موج فرودی می باشند. در این مقاله با استفاده از فراتمهای سیلیکونی صلیبی شکل، موج فرودی با طول موج  $700 \text{ nm}$  را کانونی می کنیم.

کاربرد گسترده فراسطوح برای کانونی کردن نور فرودی و به کارگیری آن در میکروسکوپیها، دوربینها و صفحات نمایش [3] ما را برآن داشت در این مقاله به بررسی کمینه گستردگی مورد نیاز در طراحی یک فرالنز بپردازیم. نتایج مشاهده شده حاکی از آن است که حداقلی از روزنه عددی ( $\sim 0.68$ ) در طراحی فرالنز بایستی در نظر گرفته شود تا کانون در محل پیش بینی شده و با شدتی قابل قبول به وجود بیاید. با در نظر گرفتن تعداد مناسبی از فراتم ها در چیدمان لنز، مشاهده گردید در فواصل کانونی بزرگتر عمق کانون بیشتر می شود. افزایش تعداد متاتم های به کار رفته در سهمی مرکزی پروفایل فازی هایپربولیک لنز، دلیل دستیابی به عمق کانون بیشتر در فواصل کانونی بزرگتر است.

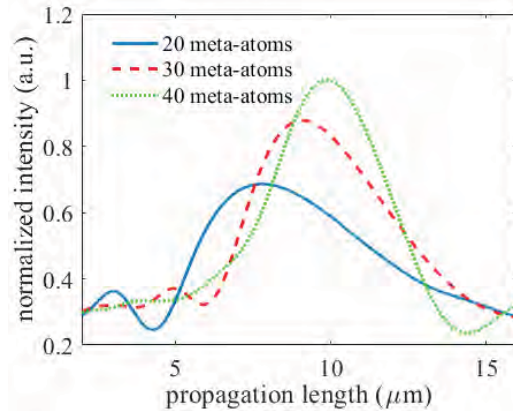
شکل ۱ نمایی از فرالنز طراحی شده را نشان میدهد که از کنار هم قرار گرفتن فراتم های سیلیکونی صلیبی شکل



شکل ۳: الف) توزیع شدت در راستای انتشار برای فرالتهایی با کانون  $5\lambda$ ،  $10\lambda$  و  $15\lambda$ . توزیع میدان فرالتهای با کانون ب)  $5\lambda$  ج)  $10\lambda$  و د)  $15\lambda$ .

ترتیب با رنگهای آبی، قرمز و سبز دیده می شود. عمق کانون که به صورت پهنای نمودار در نصف مقدار ماکسیمم (FWHM) تعریف می شود برای کانون های  $5\lambda$ ،  $10\lambda$  و  $15\lambda$  به ترتیب برابر با  $1/2 \mu m$ ،  $2/1 \mu m$  و  $3/5 \mu m$  است. توزیع میدان های عبوری از فرالتهایی با فواصل کانونی  $5\lambda$ ،  $10\lambda$  و  $15\lambda$  در شکل های (۳-ب)، (۳-ج) و (۳-د) نیز افزایش عمق کانون با افزایش فاصله کانونی را به خوبی نشان میدهد.

برای درک دلیل افزایش قابل ملاحظه عمق کانون با فاصله کانونی به سراغ نمودار رابطه فازی حاکم بر فراتم های چیده شده در این فرالتهای می رویم. لازم به ذکر است که در نمودار شکل (۴) به جهت وضوح بیشتر، تنها فاز حاکم بر تعداد محدودی از فراتم ها نشان داده شده است (تعداد ۲۰ فراتم از کل ۴۰ فراتم بکار رفته در طراحی لنزهای شکل (۳)). در این شکل نمودار فازی حاکم بر لنزهایی با کانون  $5\lambda$ ،  $10\lambda$  و  $15\lambda$  از رابطه (۱) به ترتیب با رنگ آبی، قرمز و سبز نشان داده شده است. فراتم های انتخابی برای هر فرالتهای به همان رنگ روی نمودار نشان داده شده است.



شکل ۴: کانونی شدن نور در فاصله  $15\lambda$  برای تعداد متفاوتی از فراتم ها که در ساخت فرالتهای بکار رفته اند.

جهت یافتن کمینه تعداد لازم از فراتم ها در ساخت یک فرالتهای، در شکل (۲) لنزی با فاصله کانونی  $f = 15\lambda$  را بررسی می نماییم. در این شکل، نمودار های آبی، قرمز و سبز به ترتیب برای ساختار فرالتهایی شامل ۲۰، ۳۰ و ۴۰ متاتم رسم شده اند. لازم به ذکر است که قطر فرالتهای ( $D$ ) برابر با حاصل ضرب تعداد فراتم های بکار رفته در ساخت فرالتهای در سایز یک فراتم ( $P_x = 360nm$ ) می باشد. همانطور که مشاهده می شود نمودار سبز رنگ که با تعداد ۴۰ فراتم در ساختار فرالتهای رسم شده است، کانون در محل مناسب و با شدت پهنای تشکیل می شود و برای چیدمان هایی با ۲۰ و ۳۰ متاتم محل کانون نمی باشد. لازم به ذکر است با افزایش تعداد فراتم ها از ۴۰، تغییری در محل مشاهده نمی شود. بدین ترتیب چنانچه فرالتهای طراحی شده دارای روزه عددی کمتر از مقدار تقریبی  $0.68 (D/2f)$  باشد، کانونی شدن به صورت موثر انجام نخواهد شد. دانستن کمینه تعداد فراتم های مورد نیاز برای کانونی کردن نور بخصوص در فواصل دور از لنز ضروری می باشد.

### تاثیر فاصله کانونی بر عمق کانون

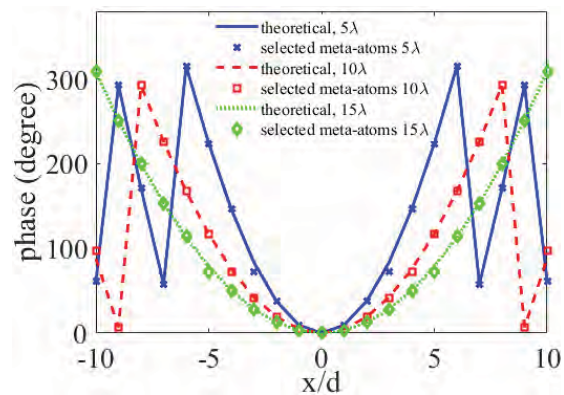
در شکل (۳-الف) توزیع شدت نور عبوری از فرالتهایی با فواصل کانونی  $5\lambda$ ،  $10\lambda$  و  $15\lambda$  در راستای انتشار ( $z$ ) به

جهت کانونی کردن موثر نور در یک نقطه مورد نیاز است. برای فرالیزی با کانون  $15\lambda$  نتایج مشاهده شده حاکی از آن است که حداقل روزنه عددی مورد نیاز به اندازه  $0.68$  در طراحی فرالیز بایستی در نظر گرفته شود تا کانون در محل پیش‌بینی شده و با شدت قابل قبول به وجود بیاید. با بکارگیری تعداد مناسب از فراتم‌ها در چیدمان لنز، دیده شد که برای فواصل کانونی بزرگتر عمق کانون بیشتر خواهد بود. دلیل این افزایش عمق کانونی تنوع فازی بیشتر موجود در سهمی مرکزی توزیع فازی هایپربولیک فرالیزی با کانون بزرگتر می باشد.

### مرجع‌ها

- [1] X. Fu, T.J. Cui, "Recent progress on metamaterials: From effective medium model to real-time information processing system", Prog. Quantum. Electron, Vol. 67, pp. 100223, 2019.
- [2] A.C. Overvig, S. Shrestha, S.C. Malek, M. Lu, A. Stein, C. Zheng, N. Yu "Dielectric metasurfaces for complete and independent control of the optical amplitude and phase", Light: Science & Applications, Vol. 8, pp. 92, 2019.
- [3] J. Xue, et. al, "All-dielectric metalens for terahertz wave imaging," Opt. Express, Vol. 26, pp. 14132-14142, 2018.
- [4] M. Hashemi, A. Moazami, M. Naserpour, C.J. Zapata-Rodríguez "A broadband multifocal metalens in the terahertz frequency range", Optics Communications, Vol. 370, pp. 306-310, 2016.

انطباق خوبی بین فاز محاسبه شده از رابطه تئوری (۱) و فراتم‌های انتخابی در هر چیدمان دیده می شود (با دقت ۶ درجه). همانطور که در شکل دیده می شود، سهمی مرکزی فرالیزی با فاصله کانونی  $15\lambda$  گسترگی بیشتری نسبت به کانون‌های کوچکتر داشته که به نوبه خود باعث کانونی شدن پرتوها در گستره بیشتری حوالی نقطه کانونی میشود. این امر دلیل افزایش عمق کانون در فواصل کانونی بیشتر است.



شکل ۴: نمودار فاز فرالیزهایی با کانون  $5\lambda$ ،  $10\lambda$  و  $15\lambda$  و فراتم‌های انتخابی در چیدمان این فرالیزها

### نتیجه‌گیری

در بررسی اولیه روی تعداد فراتم‌های بکار رفته در ساختار یک فرالیز نشان دادیم تعداد کمینه‌ای از فراتم‌ها